

Міністерство освіти і науки України
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
(м. Харків, Україна)
УНІВЕРСИТЕТ МИКОЛАСА РОМЕРИСА
(м. Вільнюс, Литва)
РИЗЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(м. Рига, Латвія)
МІДЛСЕКСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(м. Лондон, Велика Британія)
АКАДЕМІЧНЕ ТОВАРИСТВО МІХАЛА БАЛУДЯНСЬКОГО
(м. Кошице, Словаччина)
ЛОДЗІНСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(м. Лодзь, Польща)

МАТЕРІАЛИ
XIV Міжнародної науково-практичної конференції
«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА»

27 листопада 2020 р.

Харків
2020

УДК 33

У збірнику представлено матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи розвитку підприємництва».

Матеріали подано у авторській редакції. Редакційна колегія може не поділяти думок авторів. За достовірність даних відповідальність несуть автори.

Матеріали призначено для користування широкого кола зацікавлених осіб – науковцями, викладачами закладів вищої освіти, працівниками органів державної влади, підприємцями, здобувачами вищої освіти тощо.

Друкується за рішенням Ради факультету управління та бізнесу ХНАДУ
протокол № 4 від 23 листопада 2020 р.

Редакційна колегія:

Голова:

Богомолів В.О. – в.о. ректора, проректор з наукової роботи ХНАДУ, доктор технічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Заступники Голови

Тохтар Г.І. – проректор з науково-методичної роботи і міжнародних зв'язків ХНАДУ, кандидат технічних наук, професор;

Дмитрієв І.А. – декан факультету управління та бізнесу ХНАДУ, доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України;

Шевченко І. Ю. – завідувач кафедри економіки і підприємництва ХНАДУ, доктор економічних наук, доцент.

Члени оргкомітету:

Шинкаренко Володимир Григорович, д.е.н., професор, Заслужений діяч науки і техніки України, заступник завідувача кафедри менеджменту ХНАДУ;

Криворучко Оксана Миколаївна, д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту ХНАДУ;

Маліков Володимир Васильович, д.н.держ.упр., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування ХНАДУ;

Ротомскіс Ірмантас, д.е.н., професор, заступник декана факультету економіки і управління фінансами Університету Миколаса Ромериса (Литва);

Лаце Наталія, докт. екон. наук, професор, завідувач кафедри корпоративних фінансів та економіки Ризького технічного університету (Латвія);

Картасова Єкатерина, PhD, доцент кафедри обліку та фінансів Університету Мідлсекса (Велика Британія);

Вархола Міхал, д.пед.н., професор, академік Міжнародної академії педагогічних наук, президент Академічного товариства Міхала Балудянського (Словаччина);

Шершенюк Олена Миколаївна, к.е.н., доцент, заступник декана факультету управління та бізнесу ХНАДУ, *відповідальний секретар*;

Блага Вікторія Вікторівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки і підприємництва ХНАДУ, *відповідальний секретар*.

Проблеми та перспективи розвитку підприємництва:
Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Харків, 27 листопада 2020 року). – Х.: ХНАДУ. – 2020. – 424 с.

© Колектив авторів,
2020

<i>Мільчева В.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РЕГІОНАЛЬНОГО КЛАСТЕРУ В АПК.....	178
<i>Нагорний Є.І.</i> РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ В ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЗІ СТВОРЕННЯ ПЕРСПЕКТИВНИХ ТОВАРНИХ ІННОВАЦІЙ.....	180
<i>Орехова К.В., Губенко О.Д.</i> ЗАСТОСУВАННЯ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ ДЛЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ІНВЕСТУВАННЯ З УРАХУВАННЯМ РИЗИКІВ.....	182
<i>Пакуліна А.А., Кулімякіна Д.Ю.</i> УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	184
<i>Пакуліна А.А., Рочева Г.В.</i> МЕТОД АВС В УПРАВЛІННІ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	188
<i>Пакуліна А.А., Пакуліна Г.С.</i> ЕКОЛОГІЧНА ПРОГРАМА ЯК КЛЮЧОВИЙ ІНСТРУМЕНТ КООРДИНАЦІЇ ПРИРОДООХОРОННИХ ЗАХОДІВ В РЕГІОНІ.....	190
<i>Пакуліна А.А., Шебалкова Є.І.</i> КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ТА ЙОГО РОЛЬ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	193
<i>Пакуліна А.А., Шебалкова Є.І.</i> РОЛЬ КОНТРОЛІНГУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	195
<i>Серьогіна Д.О.</i> КЛАСТЕРНА МОДЕЛЬ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	197
<i>Синюра-Ростун Н.Р.</i> СТРУКТУРНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕКТОРУ У МІСТАХ ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ.....	199
<i>Смачило В.В., Попова Є.</i> СУТНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	201
<i>Соколова Л.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМНИЦТВА В СФЕРІ ТУРИЗМУ	203
<i>Терешко Ю.В., Кузьмиченко Н.І.</i> ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АСПЕКТУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНОЇ СФЕРИ.....	205
<i>Тодріна І.В., Євсєєв С.Є.</i> ТЕОРІЯ КЛАСТЕРІВ І ОРГАНІЗАЦІЯ ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ.....	207
<i>Халіна В.Ю.</i> ПІДПРИЄМНИЦЬКІ НАВИЧКИ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ	209
<i>Халіна В.Ю., Душнюк Д.В.</i> АНАЛІЗ ЗАДОВОЛЕНOSTІ УЧАСНИКІВ СИСТЕМОЮ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ	211
<i>Халіна В.Ю., Сефер О., Яковлева Л.</i> РОЗВИТОК СФЕРИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ЧЕРЕЗ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЮ	213
<i>Чорна Л.В.</i> ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ ПІДПРИЄМНИЦТВА В ТУРИЗМІ.....	214
<i>Швець Н.В.</i> ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕКТОРУ ДО ОБГРУНТУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ СМАРТСПЕЦІАЛІЗАЦІЇ.....	217

перевезень вантажів і пасажирів наразі видано 31725 ліцензій, на здійснення міжнародних перевезень вантажів і пасажирів – 14032 ліцензії.

Не дивлячись на здавалося б явну за кількістю ліцензій направленість вітчизняних автоперевізників на внутрішній ринок, таке враження є дещо хибним, адже експорт послуг автомобільного транспорту з України традиційно є більшим за імпорт послуг автомобільного транспорту в Україну (рис. 3).

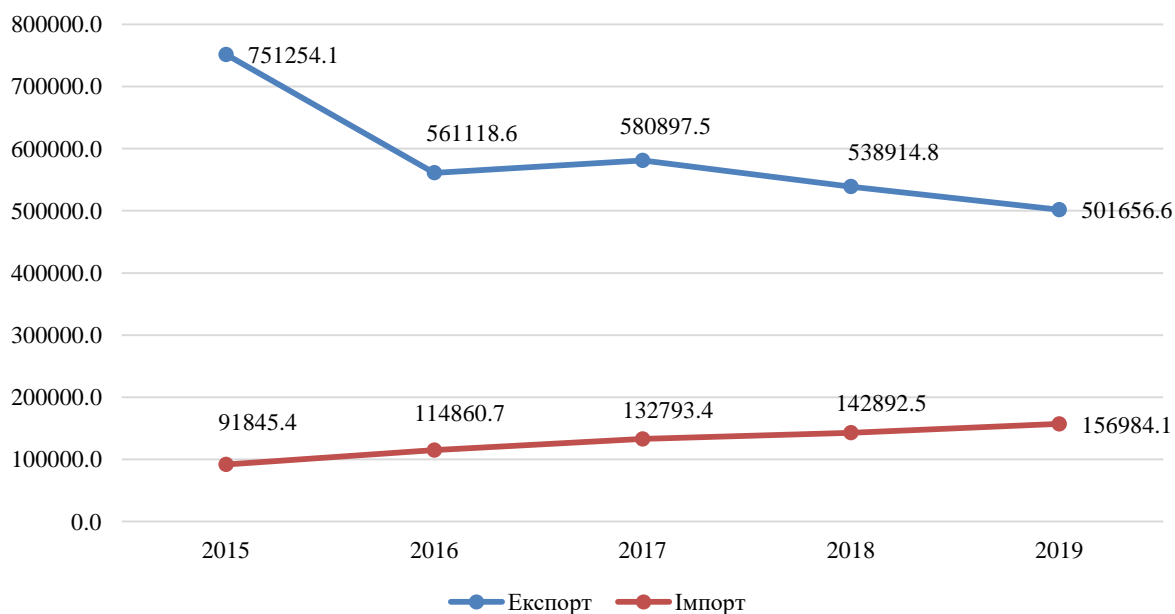

Рис. 3. Експорт і імпорт послуг автомобільного транспорту у 2019 році, тис. дол. США (побудовано автором за даними [4])

Література:

1. Обсяг перевезених вантажів за видами транспорту. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/tr/tr_rik/tr_rik_u/op_vant_vt_u.htm.
2. Кількість перевезених пасажирів за видами транспорту. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/tr/tr_rik/tr_rik_u/kp_pas_vt_u.htm.
3. Статистичні дані по галузі автомобільного транспорту. URL: <https://mtu.gov.ua/content/statistichni-dani-po-galuzi-avtomobilnogo-transportu.html>.
4. Статистичний збірник «Транспорт України – 2019». URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2020/zb/10/zb_trans_19.pdf.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РЕГІОНАЛЬНОГО КЛАСТЕРУ В АПК

*Мільчева В.В., аспірант
Одеська національна академія харчових технологій*

В сучасному АПК України спостерігається низький рівень механізації і автоматизації, високий знос основних фондів і морально застаріле обладнання. В цілому в галузі відбувається постійне відставання українського

агропромислового комплексу в технічному та технологічному розвитку від провідних країн світу, низька продуктивність та незадовільна організація сільської праці, неефективне використання всіх видів ресурсів.

Варто відзначити, що ефективний розвиток АПК неможливий без впровадження в галузь сучасних методів управління і маркетингу, а також стимулювання державою інноваційної діяльності. Однак більшість наукових розробок в даному секторі економіки на сьогодні залишаються нереалізованими, що тягне за собою іншу проблему – відсутність додаткових джерел фінансування науково-дослідних робіт [1].

Таким чином, аналіз проблем АПК України свідчить про необхідність його реорганізації. На даний момент, магістральним направленням виходу агропромислового комплексу із ситуації, що склалася є його прискорена модернізація, пов'язана з впровадженням інновацій. Кластерний підхід, будучи одним із ключових інструментів інноваційного розвитку галузі, розглядається як основний спосіб підвищення конкурентоспроможності регіонів і галузей країни.

Кластер є складною економічною системою. Ефективність функціонування кластеру визначається його структурою, під якою розуміють сукупність галузей промисловості і технологічно пов'язаних з ними галузей, розміщених на території регіону [2].

Тип підприємств, які входять до складу кластера, визначається в першу чергу його спеціалізацією. Так, ядром харчового кластеру є виробники продуктів харчування. Структура кластеру передбачає наявність різних зв'язків між її елементами. Такі зв'язки є важливими факторами, що визначають ефективність функціонування даної економічної системи.

Відзначимо, що агропромисловий кластер представляє собою одно із форм агропромислових інтеграцій. По структурі і своїм властивостям він найближчий до агрохолдингів.

Важливою умовою створення агропромислового кластеру є вияв так званих «точок зростання», у якості яких можуть виступати населенні пункти, де розташовані великі підприємства, що займаються переробкою сільськогосподарської продукції, наукові інститути тощо.

Не дивлячись на те, що кластери, як правило, виникають стихійно і їх діяльність регулюється ринковими відносинами та конкуренцією між підприємствами, роль держави в їх створенні і успішному функціонуванні величезна. Ця роль полягає у виробленні стратегічних напрямів розвитку галузі, створенні необхідної ринкової інфраструктури, налагодженні зв'язків між підприємствами та організаціями, інвестиційній підтримці інноваційних проектів.

Одним із обов'язкових умов створення і успішного функціонування інноваційного регіонального агропромислового кластеру є наявність добре сформованої інфраструктури ринку [1].

Таким чином, кластерний підхід є одним з ключових інструментів інноваційного розвитку агропромислового сектору економіки. Формування

інноваційних регіональних кластерів представляє собою складний, багаступінчатий процес, направлений на створення кластерної інфраструктури, в якому провідна роль відводиться державному стратегічному плануванню та аналізу.

Література:

1. Сучков А. В. Проблемы развития агропромышленного комплекса : сайт URL: <http://journal.tsatu.edu.ua/index.php/econ/article/viewFile/108/106>.
2. Ралле Н., Острожинська В. Сучасний стан та проблеми аграрного сектору України. *Наука онлайн: Міжнародний електронний науковий журнал*. 2017. №12.

РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ В ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЗІ СТВОРЕННЯ ПЕРСПЕКТИВНИХ ТОВАРНИХ ІННОВАЦІЙ

Нагорний Є.І., к.е.н.

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

Інноваційна діяльність зі створення і комерціалізації товарних інновацій супроводжується значним ризиком. Попередню оцінку ризику необхідно проводити ще на ранніх етапах інноваційного циклу, в т.ч. і на етапі бізнес-аналізу. На даному етапі окрім ризику також здійснюється оцінка фінансових можливостей, ресурсного забезпечення й економічної доцільності досягнення цілей, намічених у маркетинговій програмі виведення товару на ринок, тобто здійснюється фінансова оцінка життєздатності інноваційного проекту зі створення товарних інновацій. Для цього використовують дисконтовані моделі, а також методи оцінки успіху, невизначеності і ризиків реалізації проекту.

Основною проблемою у використанні дисконтованих моделей – вибір ставки дисконтування, яка повинна враховувати поправку на ризик. У величині поправки враховують крайній ризик, ризик ненадійність учасників проекту, ризик недотримання доходів тощо. Величина поправки оцінюється експертно і при занадто високому ризику, розмір поправки може становити 20% і більше.

Як альтернативу дисконтованим методам можна використовувати метод очікуваної комерційної цінності інноваційного проекту (*ECV*) [1]:

$$ECV = (FV \times PCS - I_c) \times PTS - I_r \quad (1)$$

де *FV* – прогнозовані майбутні доходи; *PCS* – ймовірність комерційного успіху; *I_c* – інвестиції в комерціалізацію товарної інновації; *PTS* – ймовірність технічного успіху; *I_r* – інвестиції в розроблення товарної інновації.

Графічно формулу 1 можна зобразити у вигляді дерева (рис. 1).

МАТЕРІАЛИ
XIV Міжнародної науково-
практичної конференції
«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА»

27 листопада 2020 р.

Відповідальна за випуск

В.В. Блага

Підписано до друку _____ Формат _____ Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman Суг. Віддруковано на
ризографі Ум.друк. арк. __ Обл.-вид. арк. _____

ВИДАВНИЦТВО

Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

Видавництво ХНАДУ, 61002, Харків-МСП, вул. Ярослава Мудрого,
25.

Тел. /факс: (057)700-38-64; 707-37-03, e-mail: rio@khadi.kharkov.ua

Свідоцтво Державного комітету інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України про внесення суб'єкта
видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції, серія ДК № 897 від
17.04 2002 р.